

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-swiadek-histori/153263,Wreczenie-nagrod-Swiadek-Historii-osobom-i-organizacjom-spoza-Polski-Warszawa-27.html>
25.04.2024, 16:00

Wręczenie nagród „Świadek Historii” osobom i organizacjom spoza Polski - Warszawa, 27 października 2021

W Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich laureaci nagrody „Świadek Historii” dla osób i organizacji spoza Polski odebrali z rąk prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego dyplomy i odznaczenia. To honorowe wyróżnienie otrzymało w tym roku pięć osób i jedna organizacja.

W uroczystości wzięli udział między innymi: Thomas Castrel – minister – przedstawiciel generalny Rządu Flandrii, Artur Orzechowski – minister pełnomocny MSZ, Anna Piekarska – zastępca dyrektora Muzeum Historii Polski, Agnieszka Koterla p.o. dyrektora ORPEG, dr hab. Krzysztof Szwagrzyk – wiceprezes IPN, dyrektor Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN, Adam Hlebowicz – dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN. Dyrektora Łazienek Królewskich dr. hab. Zbigniewa Wawra reprezentował jego zastępca dr Antoni Sobczak.

– W tych dwóch słowach – świadek i historia – mieści się tak wiele wartości, tak wiele emocji, bo przecież świadkowi przysługuje moc autorytetu – mówił prezes IPN dr Karol Nawrocki, witając laureatów i gości. – Świadek bardzo często dokonuje i moralnych, i społecznych, i historycznych konkluzji i ocen, które wpływają przecież na zbiorową pamięć. Świadek często staje po stronie słabszych, po stronie pokrzywdzonych czy po stronie niesłusznie oskarżonych – podkreślił. – Są tacy historycy idei, są tacy filozofowie, którzy widzą wyraźną analogię pomiędzy świadectwem a prawdą. Dzisiaj, przyglądając się Państwu i Państwa biogramom, jestem przekonany, że jest analogia między świadectwem a prawdą. Państwo świadczycie prawdę – stwierdził prezes IPN.

– Wszyscy, niezależnie od szerokości geograficznej, dokonaliście wiwisekcji polskiej duszy. Poznaliście duszę Polaków i to wystarczyło, by mówić pięknie o polskiej historii na całym świecie. A drugie imię Polski to historia. Jesteście wobec tego dla mnie i dla wszystkich Polaków nie tylko świadkami historii, ale jesteście dzisiaj świadkami Polski – powiedział dr Karol Nawrocki, zwracając się do laureatów.

Przypomniał także, że „Świadek Historii” to nagroda dla osób i instytucji, które w sposób szczególny pielęgnują pamięć o polskiej historii i narodowym dziedzictwie, pomagając wypełniać statutową misję IPN. Nagroda jest przyznawana od 2009 roku, a od 2014 r. mogą

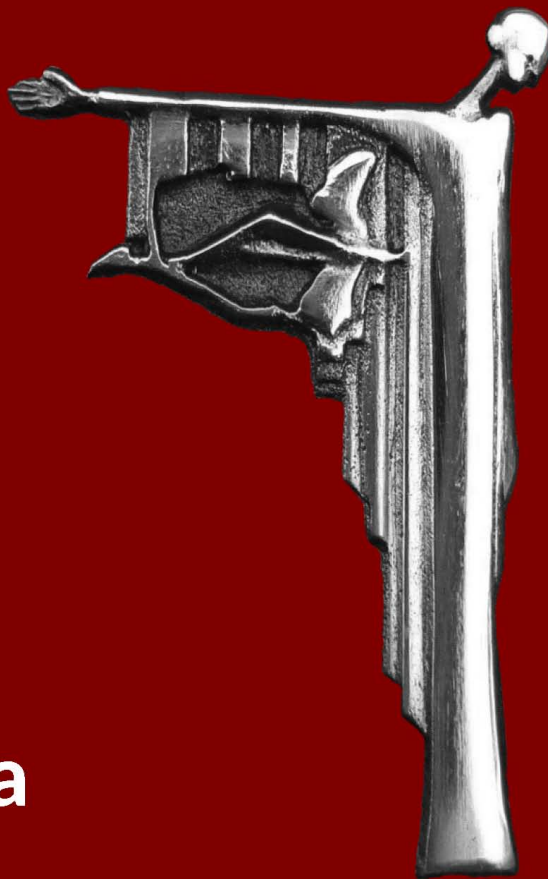
być nią honorowane także osoby działające poza granicami kraju.

Dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN Adam Hlebowicz na podstawie wyświetlanej prezentacji przedstawił ubiegłorocznych i tegorocznych laureatów oraz ich zasługi, po czym nastąpiła ceremonia wręczenia nagród.

Następnie udzielono głosu laureatom, którzy we wzruszających słowach wypowiedali się o Polsce i o swojej działalności. Marco Patricelli powiedział: *- Nie jest to tylko odznaczenie, ale odzwierciedla ono całą polską sympatię, którą odwzajemniam.* Halina Babińska pożegnała się słowami: *- Jeszcze raz z całego serca dziękuję staropolskim „Bóg zapłać!”,* a Helena Sołtys zaznaczyła: *- Tę nagrodę przyjmuję jako zaszczyt w podziękowaniu za wychowanie, jakie otrzymałam od moich rodziców.* Dirk Verbeke przyznał, że jeszcze jakiś czas temu nic nie wiedział o Polsce, a teraz może pochwalić się 250 książkami, które kupuje, będąc w Polsce. Torsten Elsvor zaś stwierdził, że jego serce jest w połowie duńskie, a w połowie – polskie.

Spotkanie uświetnił chopinowskim minirecitaleem znakomity młody polski pianista Łukasz Byrdy.

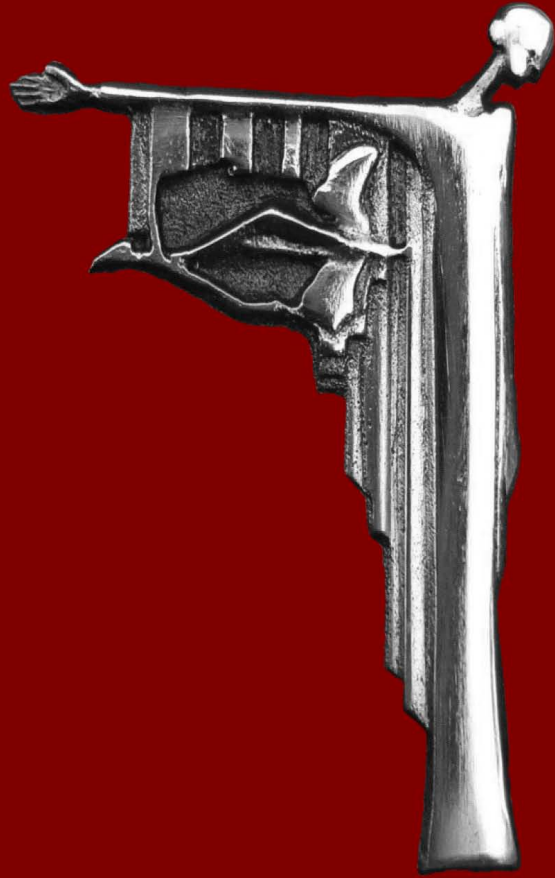
Laureaci nagrody IPN „Świadek Historii” dla osób i organizacji spoza Polski 2021

Halina Babińska

Halina Babińska (Kanada)

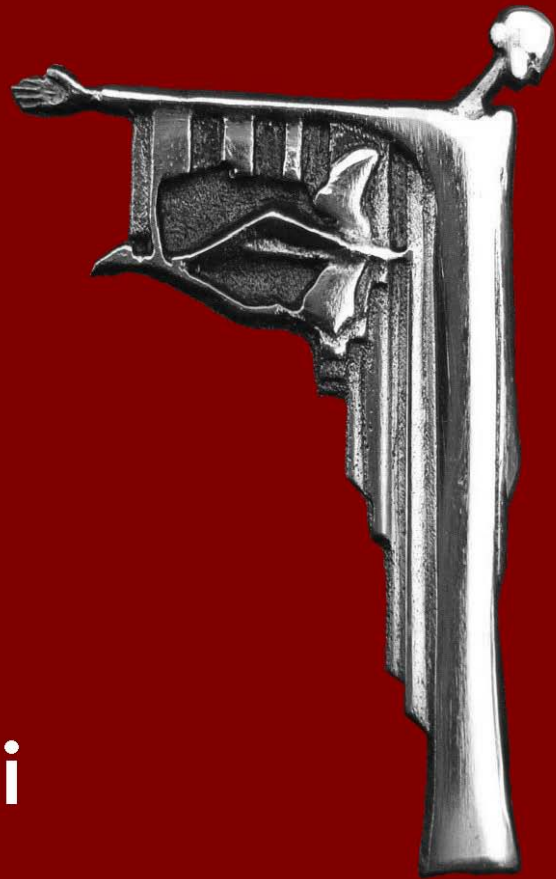
Sybiraczka, zaangażowana w działania Polonii kanadyjskiej, m.in. zajmowała się opracowywaniem spisu polskich grobów i biogramów osób spoczywających na cmentarzu w Saint Sauveur pod Montrealem, spotykała się z młodzieżą szkolną opowiadając o swoich wojennych przeżyciach, współpracowała z IPN, udostępniając materiały z domowego archiwum, strażniczka pamięci o generale Sosnkowskim.

Gilles Lapers

Gilles Lapers (Belgia)

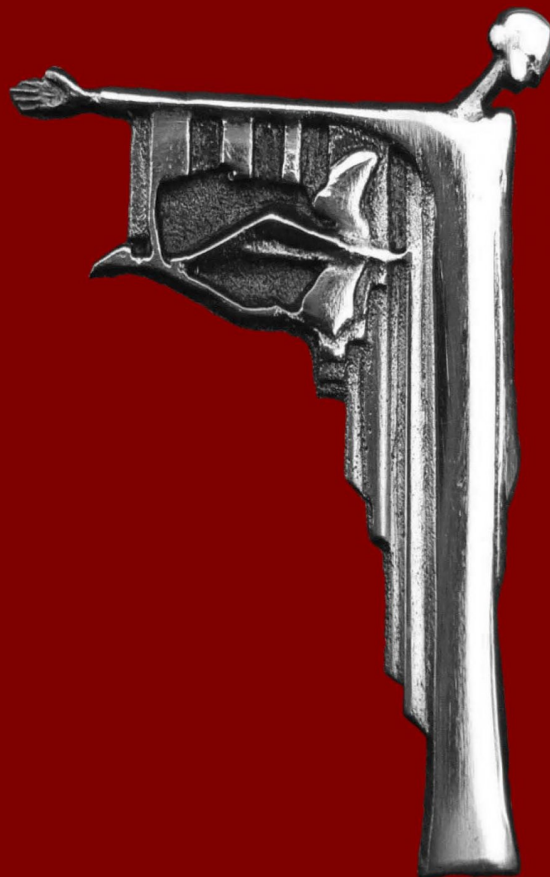
Jest osobą zasłużoną dla propagowania wiedzy o polskiej historii w Unii Europejskiej oraz dokumentowaniu pamięci o żołnierzach 1. Dywizji Pancерnej na terenie naszego kraju i na całym świecie jako członek międzynarodowych grup, stowarzyszeń i organizacji. Współpracuje z IPN, udostępniając zdjęcia i dokumenty dotyczące polskich żołnierzy, wielokrotnie pomagał inicjatywom wystawienniczym, wydawniczym i dokumentacyjnym Instytutu. Jest organizatorem i pomysłodawcą wielu przedsięwzięć, które mają charakter edukacyjny i popularyzują tematykę historyczną.

Marco Patricelli

Marco Patricelli (Włochy)

Jest znawcą i niedoścignionym popularyzatorem historii Polski we Włoszech, autorem licznych publikacji poświęconych losom Polski w czasie II wojny światowej, autorem pierwszej biografii Witolda Pileckiego, nagrodzonej we Włoszech. Popularyzuje wiedzę o polskich losach, współtworząc programy telewizyjne, publikując artykuły i książki. Stworzył krąg młodych włoskich historyków zainteresowanych historią Polski.

Helena Sołtys

Helena Sołtys (USA)

Od lat związana z oświatą polonijną. Inicjuje szkolne i środowiskowe przedsięwzięcia związane z historią najnowszą, m.in. przygotowując scenariusze uroczystości, organizując spotkania ze świadkami historii. Angażuje się w apele i akcje charytatywne, ucząc swoich wychowanków wrażliwości na polskie dziedzictwo narodowe.

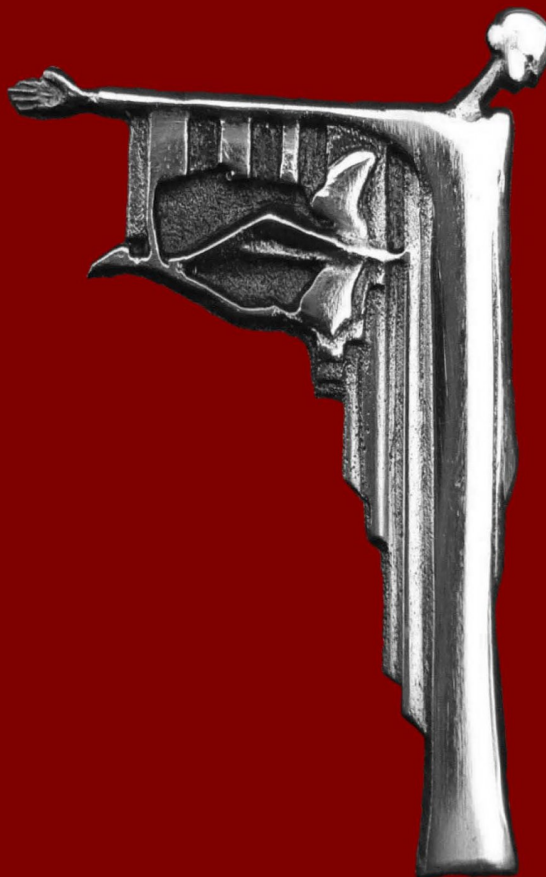
Współpracuje z IPN – m.in. z jej inicjatywy został powołany w 2018 roku Przystanek Historia IPN w Chicago. Udało się jej ocalić od zniszczenia ponadstuletnie archiwum „Dziennika Związkowego”, którego zabezpieczeniem i digitalizacją zajęło się Archiwum Instytutu.

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kanadzie

Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kanadzie (Kanada)

Największa i najliczniejsza organizacja kombatancka na świecie, od chwili powstania dba o polskich żołnierzy i pamięć o ich walce. Reprezentanci SPK pielęgnują groby, organizują spotkania weteranów i szeroko rozumianej Polonii, wystawy, odczyty, przeprowadzają i dokumentują wywiady z weteranami. Stowarzyszenie wydaje kombatancki magazyn „SPK w Kanadzie” (od 1962 roku), prowadzi także własną witrynę internetową z biogramami kawalerów Orderu Wojennego Virtuti Militari, którzy po wojnie osiedlili się w Kanadzie.

Dirk Verbeke

Dirk Verbeke (Belgia)

Od chwili objęcia funkcji Sekretarza Miasta Tielt w 1991 aż do teraz pracuje nad zachowaniem i upowszechnianiem pamięci o polskich żołnierzach wyzwolających Belgię. Zgromadził olbrzymią kolekcję książek i dokumentacji o 1 Dywizji Pancerniej, dokumentował wspomnienia weteranów. Był inicjatorem i kuratorem wystawy „Pancerne skrzydła”, przy której współpracował z IPN. Dbą o cmentarze i groby wojenne polskich wyzwolicieli we Flandrii. Jest zaangażowany w utworzenie miejsca upamiętniającego postać gen. Stanisława Maczka we flandryjskim Roeselare.

Podczas uroczystości przedstawiono też sylwetki ubiegłorocznych laureatów, którzy ze względu na pandemię koronawirusa i związane z nią obostrzenia swoje nagrody otrzymali drogą pocztową. Niektórzy z nich przybyli na dzisiejszą uroczystość.

Laureaci nagrody IPN „Świadek Historii” dla osób i organizacji spoza Polski 2020

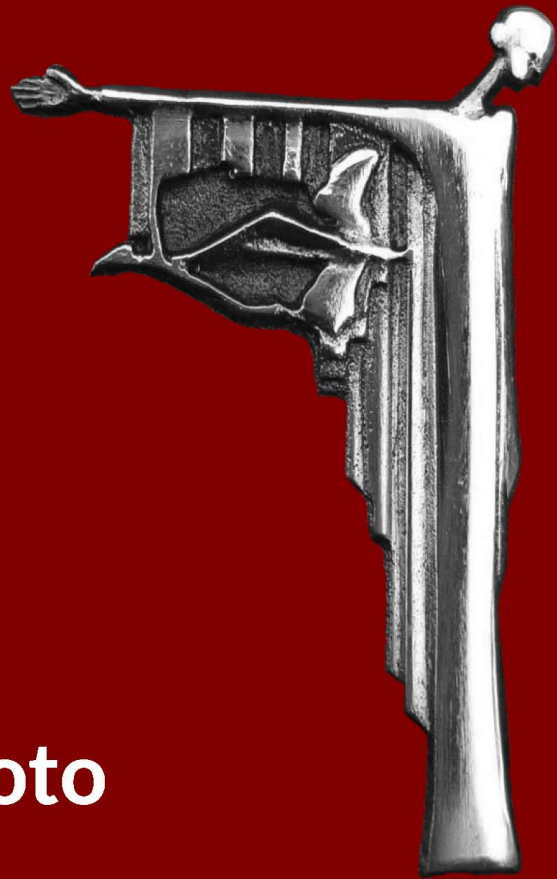

Fundacja Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie”

Fundacja Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej W Wilnie” (Litwa)

Najważniejsza dla Polaków i Polonii instytucja na Litwie ze względu na szerokie spektrum działań służących propagowaniu polskiej historii, kultury i języka.

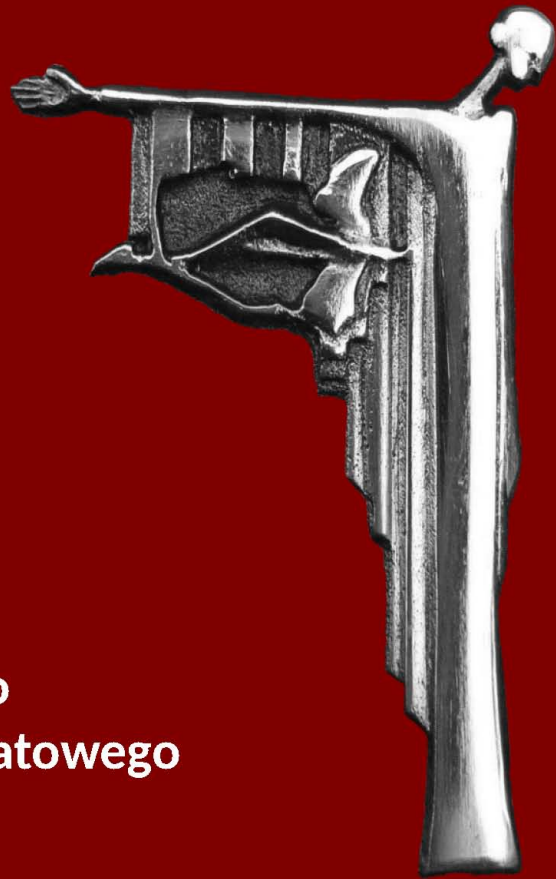
Wydarzenia współorganizowane z Oddziałem IPN w Białymstoku mają stałe grono odbiorców.

Teruo Matsumoto

Teruo Matsumoto (Japonia)

Wybitny japoński historyk zainteresowany polską historią, szczególnie problematyką losów Polski i Polaków w czasie II wojny światowej, badający m.in. kwestię tak zwanych „dzieci syberyjskich”, działalność Janusza Korczaka i Bronisława Piłsudskiego; propaguje w Japonii wiedzę o najnowszej historii Polski.

Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego Cierlicko-Kościelec

Miejscowe Koło Polskiego Związku Kulturalno- Oświatowego Cierlicko-Kościelec w Republice Czeskiej (Czechy)

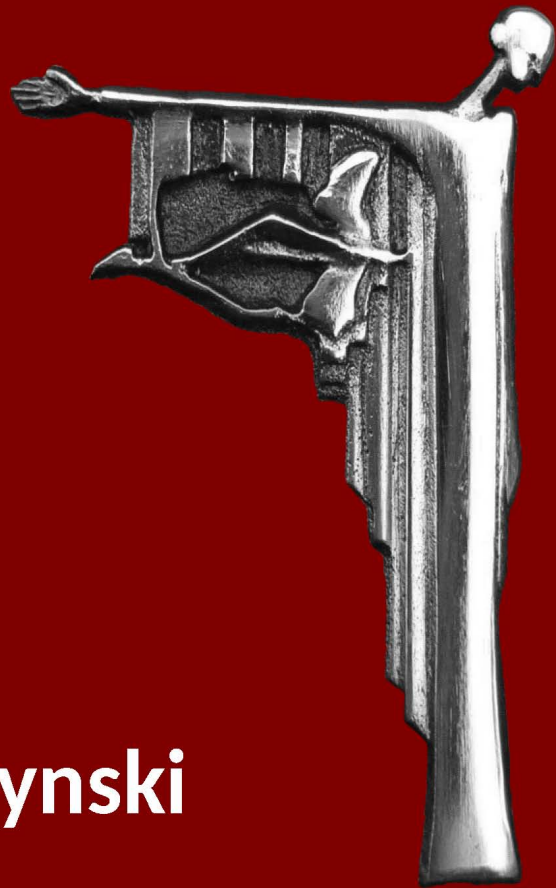
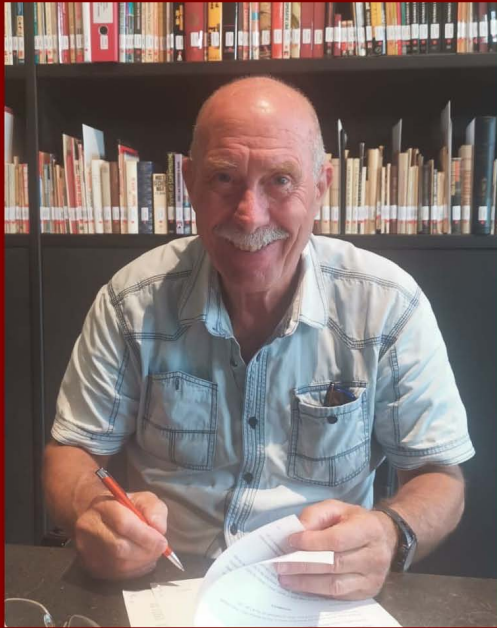
Mieści się niedaleko miejsca katastrofy samolotu Żwirki i Wigury i z tym wiąże swoją główną działalność upamiętniającą polskich pilotów, ale też organizuje imprezy związane z upamiętnianiem polskiej historii, kultury i tradycji.

Muzeum „Izba Polska”

Muzeum Izba Polska (Dania)

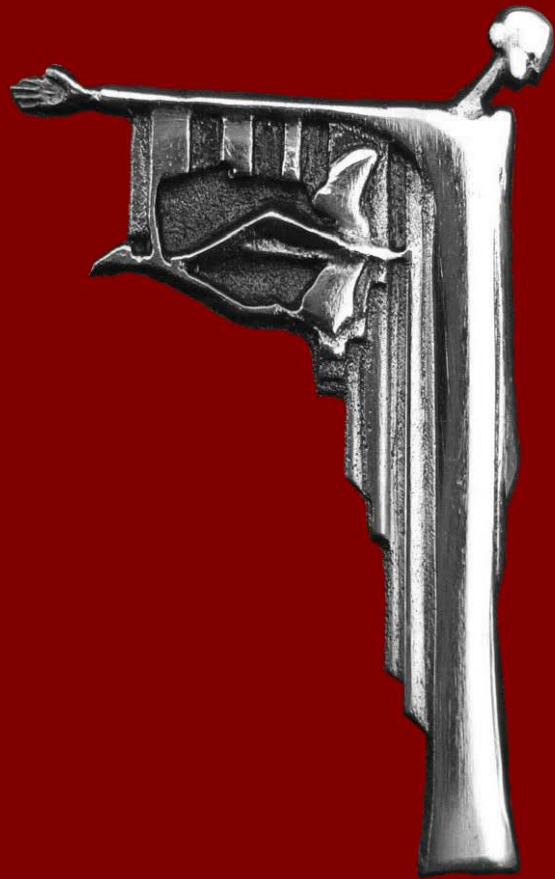
Jedynie w Danii i na świecie miejsce upamiętniające i popularyzujące dziedzictwo Polonii duńskiej; ukazuje mało znaną historię polskich pracowników sezonowych; prowadzone przez polsko-duńskich wolontariuszy-społeczników, gromadzi, chroni i popularyzuje zasoby kulturalne związane z dziedzictwem pionierskiego pokolenia polskich emigrantów; propaguje wiedzę o polskiej historii.

Frans C.K. Ruczynski

Frans C.K. Ruczynski (Holandia)

Prezes Fundacji Museum Breda-Polen 1939-1945 im. Generała Maczka w Bredzie należy do grona osób z wielkim zaangażowaniem upamiętniających udział polskich żołnierzy w wyzwaniu Holandii. Z pasją propaguje wiedzę o tamtych wydarzeniach, zabiega również o wsparcie dla projektów Fundacji.

János Tischler

János Tischler (Węgry)

Człowiek-instytucja, który przyczynił się w znaczny sposób do pielęgnowania pamięci historycznej o Polsce i Polakach na Węgrzech, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń roku 1956 w Poznaniu i Budapeszcie. Jest autorem lub współautorem wystaw i publikacji temu poświęconych; często bierze udział w szkoleniach z zakresu edukacji historycznej, w spotkaniach z uczniami, studentami, mieszkańcami różnych miast. Ściśle współpracuje z OBEN IPN Poznań.

„Świadek Historii” to honorowe wyróżnienie, ustanowione w marcu 2009 r. zarządzeniem Prezesa IPN i przyznawane przez Instytut Pamięci Narodowej. Otrzymują je osoby i instytucje szczególnie zasłużone dla upamiętniania historii narodu polskiego oraz wspierające IPN w realizacji ustawowej działalności w sferze edukacyjnej i naukowej. Wśród dotychczasowych laureatów znalazło się liczne grono kombatanatów, nauczycieli, działaczy społecznych i samorządowców. Na mocy decyzji Prezesa Instytutu od 2014 r. nagrodę mogą dostać także osoby działające poza granicami kraju.

► [Poprzednie edycje nagrody](#)

Pliki do pobrania

[Laureaci nagrody IPN „Świadek Historii” dla osób i organizacji spoza Polski 2020 i 2021 \(pdf, 2.93 MB\)](#)